

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2023. március 23.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

AZ ÚRBAN LEGYEN A TE BIZODALMAD

Köszöntés igéje: Példabeszédek 3,5-6

Bizodalmad legyen az Úrban teljes elmédből; a magad értelmére pedig ne támaszkodjál. Minden te utaidban megismered őt; akkor ő igazgatja a te utaidat.

Énekek: 651; 425

Lekció: Példabeszédek 22,19

Alapige: Példabeszédek 22,19

Hogy az Úrban legyen a te bizodalmad, arra tanítottalak ma téged, igen, téged.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, imádunk téged Jézus Krisztusért. A Bárány vacsorájáról énekelhettünk az utolsó versszakban ebben a gyönyörű énekben, mert így akarod leíratni és így akartad leíratni a Szentírásban annak az örök dicsőségnek, boldogságnak az állapotát, amely Jézus eljövetelekor számunkra is bekövetkezhet.

Addig pedig ismerhetjük az Úr Jézust mint jó pásztort. Köszönjük, hogy a jó pásztor juhaiként személyesen és közösségként is tapasztalhatjuk meg, milyen nagy csoda történt, amikor a pásztor még az életét is adta a juhokért. De imádunk, hogy Jézus él.

Éppen abban is átélhetjük ennek a valóságát, hogy a mi időnkben, a mostani nehézségek, bajok között is, Kárpátalján élő lelki testvéreinknek a hábo-

AZ ÚRBAN LEGYEN A TE BIZODALMAD

rús helyzetben, meg az ott élő különböző nemzetiségű hívó testvéreinknek megmutatja az Úr Jézus, milyen a pásztor megtartó szeretete.

Köszönjük neked, hogy mi órá tekinthetünk minden istentiszteleten. Nekünk olyan nagy kiváltság, hogy így hétközben is.

És arra kérünk, hogy Jézust látva magunkat is ismerjük meg még jobban. Az Úr Jézust látva, megismerve a krisztusi életet élhessük.

Köszönjük, hogy így készülhetünk az úrvacsorai közösségre is majd az Úr napján.

És áldunk, hogy most is kegyelmedre bízhatjuk beteg testvéreinket, kórházban vagy otthon. Köszönjük neked, hogy még a halálos beteg testvéreink is tudhatják, milyen a te megtartó szereteted Jézusban.

És köszönjük neked, hogy a gyászban is te vigasztalsz mindig bennünket, hiszen az Úr Jézus legyőzte a halált.

Áldunk, hogy minden órá mutat e földi életben is már nekünk. Köszönjük, ha mi is rá mutathatunk azok között és azok előtt, akik még nem ismernek téged. Szeretnénk betölteni ezt a küldetést is, erre nézve is taníts bennünket, bátoríts és vigasztalj, Jézusért kérünk.

Ámen.

Igehirdetés

Egy kis igés lapon kaptam meg ezt a bibliai kijelentést talán még gyermekkoromban, és azóta tudom, hogy szerepel a Szentírásban ez a drága isteni kijelentés is. „Hogy az Úrban legyen a te bizodalmad, arra tanítottalak ma téged, igen, téged” – gyermekként emlékszem, fontos volt, hogy akkor az Úr tanít és engem is. Nagyon személyessé lett, kétszer is hallhattuk a Károli fordításban: „téged, igen, téged”.

Hozzá vagyunk szokva a Példabeszédek könyvét olvasva ehhez a személyességhez, remélem. Általában egy-egy vers, néhány versnek a közös üzenete nagyon személyessé lehet, hiszen ez a drága ószövetségi költői igei gyűjtemény a bűneset utáni világ hétköznapjaiban élő hívó népnek szól egyénként és közösségként is.

A 22. rész 17. versétől kezdődően a 24. rész 22. verséig egy további gyűjteményrész van előttünk. Bölcs mondások gyűjteménye. És az a jellegzetessége, hogy a 17-21. versekben bevezető gondolatképpen szól a kijelentés, az Úr szava bölcs mondásai, tanításai kapcsán, aztán a 22. verstől kezdődően egy-egy bölcs mondás, aminek különösen is fontos üzenete van.

Hasonló ez a szakasz – és ez önmagában már örömhír lehet nekünk – más ókori bölcs mondásokhoz is. Fölfedeztek egy egyiptomi bölcsnek, egy bizonyos Amenotep nevű bölcsnek harminc mondását, és vannak írásmagyarázók, akik úgy látják, hogy ebben a nagyobb gyűjteményrészletben is van minimum harminc mondás, amit egy egyiptomi bölcs leírt, vagy Salamon, vagy Salamon idejében is bölcs emberek leírtak – sok hasonlóság is van.

Apa-fiú, tanító-tanítvány személye van itt a bevezető versekben. Hasonló gondolat van, mint ahogy indult ez az egész Példabeszédek könyve gyűjtemény.

Ott hallottuk is: fiam. Tartsd meg fiam, adjad, fiam kifejezésekkel. A tanító-tanítvány személye gondolatánál jusson eszünkbe az Úr Jézus is, hiszen ő is tanító volt és a tanítványai lehetünk mi is.

Mivel további bölcs mondások, hasonló kijelentések tehát, mint amit már eddig is olvastunk, megszoktunk. Néha lehet, hogy szó szerinti egyezés is van egy-egy versben is esetleg egy gondolatnál. És ahogy jeleztem, más ókori bölcses is, Izrael népéhez nem tartozó bölcses is ezeket az alapvető erkölcsi, etikai vagy lelki igazságokat kimondták a maguk népe számára. De a leglényesebb – és nekünk ez a 19. vers mindenképpen erre utal – mégiscsak az, és ez teljesen egyedivé teszi az Úr népe bölcs mondásait, az az Úr, az az élő Isten, aki mindezek mögött van, mindezeknek a mondásoknak az egyedüli forrása.

Jelzem, hogy az Úr népét, az Urat nem ismerő nagy bölcses minden mondása is csak azért lehet igaz, mert a bűneset utáni világban az elveszett bűnös emberek között is az Úr az ő kegyelme által adott olyanokat, akik tanítók lehetnek. Így tarthatott meg nemzeteket, népeket, vagy így pusztultak el az ókorban is nemzetek, népek, amennyiben nem vették komolyan ezeket az alapvető igazságokat.

A legfőbb motiváció és a legfőbb buzdítás, ami az apa szájából hangzik a fia számára vagy a tanító szájából a tanítvány számára: „Hogy az Úr ban legyen a te bizodalmad, arra tanítottalak ma téged, igen, téged” – tehát az Úr személyéhez kapcsolódik. A bevezetőben igyekeztem erősíteni, hogy eddig is az Úrról volt szó, az Úr tanításáról, hiszen ő a forrása mindennek.

De itt a bevezető gondolatokban, ebben a néhány versben mégis különösen is ki akarja emelni tehát ezt, hogy mit jelent az Úr ban bízni. És itt buzdít: „hogy az Úr ban legyen a te bizodalmad” – téged erre tanítottalak. Benne van a bizalom szóban – emlékszünk – ez nem csupán ismeret, hanem ez életközösség. Tehát nem csak bölcs tanítások, bölcs szavak, amiket érdemes követni, ha csak lehet. Nem is csupán valamilyen fajta életlehetőség, ha valaki ezt követi, hanem ez életközösség. Nemcsak életlehetőség, hanem életközösség.

És ha hozzáteszek egy jelzőt, akkor látjuk, hogy miért fontos, hogy itt az élő Úrról van szó, akinek a népe tagjaiként mi is itt lehetünk: örök életközösség. Az Urat nem ismerő bölcses minden mondása e bűneset utáni világban is életlehetőséget jelentett és Isten áldásai – ahogy jeleztem – megmutatkozhattak. De ettől még nem lett örök élete annak, aki aszerint élt. Az örök életközösség meg a földi életünkben az Úrral való közösségnek éppen ez a bizonyos bizalom adja meg a lehetőségét. Miért lehet örök élet? Miért lehet e bűneset utáni világban egyáltalán életközössége az elveszett bűnös embernek, közösségnek az Úrral? Mert ő biztosította ezt. Az Úr Jézus mindent elvégzett ezért. És ezt hit által mi is átélhetjük. Csak a Példabeszédek könyvében ez a bizalom vagy hit nagyon gyakorlatias.

És ezt a nagyon gyakorlatias bizalmat kell az első gondolatban kiemelni. Mit jelent akkor az életközösség a bölcs ember, a bölcs hívó ember, a bölcs hívó közösség, életközössége, amennyire bízunk valóban az Úr ban – ahogy itt mondja az ige. És hogy ez a fajta életközösség mennyire időszerű, mennyire aktuális

AZ ÚRBAN LEGYEN A TE BIZODALMAD

mindig a mában – ez lesz a második gondolat. És hogy mennyire személyes. Mindenki számára mennyire személyes közösségként is meg egyénként is. Közösségként gondoljunk arra, hogy személyes a házaspár számára, személyes a család minden egyes tagja számára, személyes a gyülekezet minden tagja számára, de közben itt közösségről is szó van, tehát ami személyesen megmutatkozik egy személyben, annak lehet majd hatása másokra is – ez lesz a harmadik gondolat.

Életközösség. Mondhatjuk így is egyébként: örök életközösség. Hiszen az, ami itt le van írva a Példabeszédek könyvében, nekünk előízét adja annak, hogy milyen jó lesz majd az Úrnál élni. Gondoljuk el, hogy a bűneset utáni világban elveszett bűnösökként, de kegyelmet nyert bűnösökként élhetünk olyan életközösséget az Úrral, és így egymással, ami tökéletesen majd Jézus eljövetelkor fog az új égen és az új földön megvalósulni feltámadott testű létmódunkban már. De addig is mennyi mindent tapasztalhatunk.

És egyszerűen nem lehet kihagyni a lehetőséget, hogy elmondjam „az Úrban legyen a te bizodalmad” gondolatnál, üzenetnél különösen fontos tudatosítanunk azt az ígét, amit biztos vagyok benne, hogy jól ismertek: „De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a saskeselyűk, futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el!” Az életközösség, a nagyon gyakorlatias megélése mindannak, ami itt le van írva az egész Példabeszédek könyvében, de ebben az egyetlen versben is, mit jelent? Szárnyra kelni mint a sasok. Azaz nem a sas erején múlik és nem a sasnak a mozgásán múlik az, hogy ő repülni tud, hanem csak és kizárólag a légáramlaton. Még az ősi héber kifejezés is úgy van ott az Ézsaiás könyve 40. részének 31. versében, hogy „szárnyra kelnek” – nagyon jól fordítja a Károli. A sas csak kiterjeszti a szárnyát, a többi már megy magától. A sas nem a földről szokott általában föl szállni – Mózesék is sokszor láthatták ezt – hanem a sziklákon fészkel vagy a hatalmas, magas fákon és onnan szokott szárnyra kelni a sas. De ahogy láttam a National Geographic felvételeken, természetfilmeken, még ha le is csap az áldozatára, ott is úgy van, hogy néhány szárnycsapás, aztán utána már viszi a légáramlat a sást, mert így van megalkotva, így teremtette az Úr.

Bármilyen körülményben szárnyalhat a saskeselyű, a sas. Lehet vihar, lehet eső, lehet tűző nap. Mindegy, hogy milyen körülmények között van a levegőben, a szárnyalása azt jelenti, hogy fent tartják a légáramlatok. Gyakorlatilag lebeg szinte. Több száz kilométert meg tud úgy tenni, hogy szinte egy szárnycsapásra nincs szüksége. A természetfilmek is erről beszélnek.

„Az Úrban legyen a te bizodalmad” – kell bízni, kell hinni és a Példabeszédek könyve mutatja, hogy ez nagyon gyakorlatias. Nem ússzuk meg azt, hogy valamit csinálni kell nekünk személyesen is meg közösségként. De „az Úrban legyen a te bizodalmad” kijelentés mégis azt hirdeti, hogy de mi ezt úgy végezzük és úgy tesszük, mint akik bíznak. A bizalom pedig arra mutat, hogy nem mi cselekszünk, hanem az Úr végzett el mindent egyszer s mindenkorra, Jézus Krisztus által minden elvégeztetett. Az ő Szentlelke által munkálja az övéiben, az ő ígését olvassuk, és Szentlelke és ígéje által mindez elkezd bennünk működ-

ni, cselekszünk, mert bízunk. „A bölcsességnek kezdete az Úrnak félelme.” És a bölcsesség megélése az Úrba vetett bizalom által.

Aki ezt nem veszi komolyan közülünk is, elköveti azt a hibát, hogy szárnyalni akar mint a saskeselyű, de úgy akar csapdosni a szárnyával mint a veréb. A kismadár az folyamatosan csapdossa a szárnyát, mert úgy marad fönn. De a sasmadár, ha elkezdené folyamatosan csapdosni a szárnyát, nagyon hamar elfáradna meg sehova nem jutna.

Ez jutott eszembe az ígét olvasva, hogy én néha voltam ilyen, hogy azt gondoltam, hogy: na, majd az én bizalmam meg az én hitem, amit én csinálok, majd az segít, hogy bölcs életet éljek meg kedvesen az Úrnak. És meg kellett nekem is tanulni újra meg újra, hogy az Úrba vetett bizalom.

Mert az Úr nem csupán a forrása annak a kijelentésnek, ami által egyáltalán bölcs életet élhet az elveszett bűnös ember a bűneset után, hanem ő is a munkálója, elvégzője, megtartója.

Itt a 17. verstől kezdődő néhány versben bátorítja a tanulót, a fiút a tanító, az édesapa. A 20-21. versekben elmondja, hogy milyen alapon teszi is ő ezt. És látszik, hogy a tanító nem a saját bölcsességét mondja, hanem amit ő maga is Istentől tanult. Ezért is annyira gyakorlatias.

Ami itt le van írva, nemcsak az ókorban volt igaz, hanem a 21. században is. Semmi különbség nincs ilyen szempontból az ókor és a mi modern információs korunk között. Ma is milyen sokan rendelkeznek információval, ahogy az ókorban is. Ma lehet, hogy egy picit többel. De az, hogy valaki rendelkezik egy csomó információval, neki van a legszuperebb laptopja vagy tabletje, meg ő képes fölmenni mindenfajta modern technikai eszközzel mindenfajta olyan helyre a neten, ahonnan információt gyűjthet. De hogyha nem bölcs, akkor ezt a rengeteg információt nem tudja semmire se használni vagy ha használja, kiderül, hogy árt az élteinek, nem jól használja. Nemcsak információban gazdag valaki, hanem bölcs, azaz gyakorlati módon meg tudja élni mindazt, amit megismert. Maga és mások is boldogok emiatt, kedves számukra és számára is – erről szól a 17. verstől kezdődően. De a 19. versben derül ki, hogy azért a legboldogabb mégiscsak az Úr hadd legyen és ez a legfontosabb.

Az Úr Jézus maga is ezt élte meg. Emlékszünk-e arra, hogy mikor beszélt az Úr Jézus bölcsességéről az evangéliumi történetekben az Úr kijelentése, hogy ő bölcs volt? Hány éves kora környékén? Tizenkét évesen? Amikor fölment a templomba? De ott nem olvassuk, hogy bölcs lett volna, de mikor a templomból hazament, akkor már igen. Nem akkor van a bölcsességéről szó, amikor megy a templomba és ott marad – ez a történet is része egyébként ennek. A Lukács evangéliuma 2. részében van ez leírva. Lukács evangéliuma 2. rész 40. verse és az 52. verse között. És eme két említett versben olvassuk azt, hogy Jézus kicsi gyermekként is meg tizenkét éves fiatal srácként is gyarapodik bölcsességben. Tehát nagyon kicsi gyermekként is, szinte csecsemő, tizenkét éves suhanc, kamasz. Milyen kifejezéseket mondjak, amiknél egy tizenkét éves fiúnál a szülők, keresztszülők, nagyszülők, pedagógusok, bárki más úgy érzi, hogy hát jó lenne, ha egy kicsit bölcsőbb lenne vagy egy kicsit fegyelmezettebb lenne ez

AZ ÚR BAN LEGYEN A TE BIZODALMAD

a srác. És Jézus is ugyanilyen fiatalember volt, csak ő nem volt bűnös. De neki is bölcsességben gyarapodni kellett.

Emberek előtt való kedvességben is Jézus gyarapodott. Ő maga tizenkét évesen és mennyire boldog, hogy ott lehet a mennyei Atya házában – emlékeztek –, de ami legfontosabb, hogy a mennyei Atya is mennyire boldog. Jézus is bízott az Atyában. Neki is a legfőbb az Úrral való – Jézus esetében így helyesbíték –, a mennyei Atyával való közösség. Jézus soha nem Úrnak mondta Istent, ő mindig Atyának, hiszen egy vele.

Az a szó, ami itt szerepel az ősi nyelven a 'bizodalmad' kifejezés, úgy fordítható, hogy bizalom, bizodalom, reménység. És ebben benne vagy egyfajta bizonyosság is mindenképpen a jelen és a jövő szempontjából is, ezért az igei alakjában a biztonság szót is mondhatnánk. Tehát bizalom, reménység, ami olyan bizonyos, hogy egyfajta biztonságot is jelent minden tekintetben.

Nincs szükség most minden egyes igét idézni ide, amiknél elmondja, hogy miben ne legyen ilyen bizodalom. Nem tudom, hogy nektek bármi van-e az emléketekben, hogy miben ne legyen bizodalma az Úr népe bármelyik tagjának. Most hallottam, hogy a mai szörnyű világhelyzet miatt nagyon sok ország elkezdett aranyat gyűjteni, mert lehet, hogy aranyban érdemesebb az állami vagyont őrizni, mert a pénz esetleg inflálódhat, az arany talán nem. De Jób könyvében olvassuk egy helyen biztos, hogy nem az aranyban volt valamelyiknek a bizodalma.

Az se jó, hogyha Egyiptomban vagy más nagyhatalomban bízunk Izrael vagy Júda népe és nem az Úrban. Hallottuk a köszöntés igéjében is, hogy a magad értelmére ne támaszkodj. Jaj, hogyha az ember magában bíz. Itt nem az önbizalomról van szó, az fontos, az önbizalom, de a magában bízás az súlyos bűn.

És még szeretnék egyet említeni: hazugságban, hazug beszédekben sem szabad bízni senkinek. Ezt szerintem még a bölcstelenek is elismerik, hogyha kiderül valamiről, hogy hazugság, nehogy már benne bízzak. De valahogy le kellett írni a Szentírásban a 40. Zsoltárban a zsoltárosnak, hogy ő hazugságban sem bíz. Gondoljátok el, hogy ez önmagában ellentmondás. De az első kísértésnél mi is történt? Úgy tűnt, mintha igazat mondana a Sátán, pedig hazudott, és Éva helyre is tette. De aztán mégis elbukott a kísértéskor, pedig akkor még ő nem is volt bűnös. Sajnos a Bibliában ott kell legyen, hogy még hazugságban se bízzunk.

Hanem az Úrban. Emlékeztek, az Úr kifejezés nemcsak az ő mindenható isteni voltát emeli ki, bármit megtehet, hanem benne van az ő szövetségi hűsége, szabadító szeretete. Mindaz, amit különösen is az egyiptomi szabadításban mutatott meg Mózesék idejében, aztán pedig legteljesebben az Úr Jézus személyében és szabadító művében. Mikor ezt mondjuk, hogy az Úrban, akkor gondolj arra, ahogyan te szólítod Istent, az Urat és a legesleges-legszemélyesebben. Emlékeztek, hogy Jézus mit mondott, mikor a mennyei Atyát a legszemélyesebben akarta megszólítani? Abbá, Atyám. Ennél személyesebben ő se szólította meg az Istent.

Aki közületek hozzám hasonlóan a Miatyánkot szereti úgy gondolni vagy mondani hangosan is, hogy közben figyelünk is rá, a mi Atyánk kifejezés is nagyon-nagyon személyes. Ennekem személy szerint nagyon ritkán hangzik el úgy a számból, hogy Jézus vagy Jézus Krisztus – inkább csak tanításban. Én személyesen úgy szeretem mondani, hogy Úr Jézus, ha Jézusra gondolok.

Káleb nevét hadd említsem. Ő teljes szívvel, tökéletes szívvel bízott az Úrban negyvenöt éven át, negyvenöt évet várva, hogy beteljesedjen egy ígérete az Úrnak. A Példabeszédek könyvében is találkozunk Ezékiás király nevével. Ezékiás királynak volt egy fantasztikus reformáló munkája, az ő idejében egy hatalmas isteni reformáció ment végbe Júda földjén. Meg amikor nagyon nagy veszélyben volt és látszólag lehetetlen, hogy megmaradjon Jeruzsálem, mert óriási sereg veszi körül, de Ezékiás is teljes szívvel bízott az Úrban.

Azt mondja itt: „arra tanítottalak ma téged”. Ez a múltra vonatkozó kifejezés úgy szerepel az ősi nyelven, hogy jelen időben is lehet fordítani. Az új fordítású bibliánk úgy is fordítja: „arra tanítalak”. Benne van az a gondolat, hogy valamit már a múltban is, ez most is áll és természetesen a jövőben is igaz lesz majd. Viszont a kifejezés, ami itt szerepel, nem a tanítani igéből képződik, hanem a tudni igéből. Tudni, tudomására hozni. Tudomásodra hoztam, oktattalak, tanítottalak. Valaki más által megismerhetővé lett számodra. De közben neked is nagyon aktívnak kellett ebben lenned.

A pedagógusok, akik itt vagytok, az a legjobb diák, aki nagyon nagy örömmel hallgatja a pedagógus szavait, de közben meghallgatja, tehát nemcsak hallja, hanem meghallgatja, elfogadja igaznak, és ha dolgozatírásra kerül a sor vagy felelni kell, akkor is azt adja vissza. Nem egy olyan diák tehát, aki meghallgatja a pedagógust és kész. Puskával természetesen lehet, hogy sikerül dolgozatot írnia, de az általában hazugság szokott lenni.

Valaki más által megismerhetővé vált, de nagyon is aktívan részt vettem ennek a megismerésében. Ismeretátadás szóban és ismeretátadás a tettekben. De még a körülmények alakításában is. Itt fontos, hogy a tanító vagy a tanítók, a bölcsek, amikor beszélnek, ahogy élnek, látható az életükben, de közben a körülmények, a körülményeket is ők alakítják. Megvárnak bizonyos élethelyzeteket a saját életükben és hogy akkor most egy újabb tanítást tudjak megmutatni, adni a tanítványaimnak. Vagy az édesapa, nagypapa, dédapapa a gyermeknek, unokának, dédunokának egy élethelyzetben végre sikerül megtanítania valamit.

Egy egyszerű példát mondok. Jézus tanító volt, a legjobb pedagógus. A tengeren járás története miért következett be? Azért, mert Jézus rákényszerítette a tanítványokat, hogy szálljanak hajóba még este, kora este. Ő felment a hegyre imádkozni, ő azt csinálta, de emlékeztek, hogy mi mindent megtanított Jézus a tengeren járás csodájával tanítványainak.

Az ősatyák is az Úrban való bizalmat tanulták meg folyamatosan. Emlékeztek, hogy Ábrahám kétszer is mennyire bízott az Úrban, amikor arra gondolt nagyon bölcsen – remélem, emlékeztek –, nagyon-nagyon bölcsen arra gondolt, hogy az életemet meg tudom védeni, ha a feleségem azt hazudja, illetve hát nem hazudik a feleségem, csak féligazságot mond, hogy ő csak húgom. Akkor ő is

AZ ÚRBAN LEGYEN A TE BIZODALMAD

jól jár meg én is jól járunk. Ugye milyen bölcs volt Ábrahám bízva az Úrban? De nem! A Zsoltárok könyvének a 40. részében az 5. versben így van: „Boldog ember az, a ki az Úrba vetette bizodalmát, és nem fordul a kevélyekhez és a hazugságra vetemedettekhez!” Ábrahám azonban kétszer is ő maga arra vetemedik, hogy a feleségét rábírja a hazugságra. Mert nem az Úrban bízott. De aztán az Úr helyreállította kétszer is – hadd húzzam alá újra nektek. És mi van a 40. Zsoltár 6. versében? „Sokat cselekedtél te, Uram Istenem, a te csodáiddal és terveiddel mi érettünk; semmi sem hasonlítható hozzád; hirdetem és elbeszelném, de többek, semhogy elszámlálhatnám.” A zsoltáros írta, Dávid zsoltára. Dávid Ábrahám utóda jócskán. De ez a 6. vers annyira beszédes az 5. után Ábrahámra gondolva, mert a csodáid, azok a lehetetlen helyzetek. Amikor olyan nehéz körülmény adódik, hogy lehetetlen, csak Isten tud bármit tenni. Ha ő nem tesz valamit, akkor el fog pusztulni fizikailag, de lehet, lelkileg is az ő népe tagja.

Terveiddel – milyen tervei voltak Istennek Ábrahámmal? Elég nagy tervei. Kálebnek negyvenöt esztendő kellett várni az ígéret beteljesedésére, Ábrahámnak csak huszonötöt. Aztán Ábrahám is megtanulta, hogy „az Úrban legyen a te bizodalmad”. És emlékeztek, a végén még Izsákot is kész megáldozni, mert annyira bízik az Úrban most már. Pedig eléggé lehetetlen helyzet: hogyha a fiám meghal, akkor mi lesz az ígéretekkel? Csak hogyan gondolkodott most már Ábrahám bízva az Úrban a lehetetlen helyzetben? Mi lesz az Úr tervével akkor? Hát majd a halálból föltámasztja.

Az ősatyákat is az Úr tanította. Bennünket is, téged meg engem is tanít. Mindig időszerűen. Azt mondja: „tanítottalak ma téged”. Kiemeli ezt a 'ma' időhatározói szót.

Mostani modern technika lehetővé teszi, hogy több évre vagy évtizedre visszamenőleg is lássunk videón, halljunk videón dolgokat, úgy éljük át, mintha ott lettünk volna. Lehet az életünkkel kapcsolatban is ilyen. Meg olyan is lehet, hogy valamit mi még nem éltünk át, de nézve azt a videólejátszást, arra gondolunk, hogy hát ezt én is bármikor átélhetem, de jó lesz majd, amikor én is ott lehetek személyesen is. Most még csak a neten keresztül, most még csak valami modern eszközön keresztül, de látom, hallom, olyan, mintha ott lennék. A modern eszközök lehetővé teszik, hogy a múltba vagy a lehetséges jövőbe úgy előre lássunk, halljunk dolgokat.

A mában viszont nem biztos, hogy a modern eszközök segítenek igazán jól élnünk. Mert benne van a lehetőség, hogy a múlt miatt keseregjünk, hogy nekem az már soha nem lehet, a jövő szempontjából meg elkezdjünk aggodalmaskodni: hát ha ők úgy jártak, akkor én még inkább. Az Úr meg azt mondja itt a kijelentésben a tanítón keresztül, a bölcs tanítón keresztül, a bölcs apán keresztül: „Hogy az Úrban legyen a te bizodalmad, arra tanítottalak ma téged, igen, téged.” Az Úr kijelentése mindig a mában aktuális és időszerű. Nem tegnap és nem holnap, mindig ma.

Amikor arról van szó, hogy „tanítottalak”, ahogy mondtam, ez múlt idejű szó lehet. Lehet, hogy valamit korábban már mondott ez az édesapa a fiának,

meg lehet, hogy majd később fogja mondani, amit olvashatunk is a későbbi versekben, de mindaz, amit azok tartalmaznak meg amit korábban mondtam, az a mában lett most nagyon aktuális, amikor gyakorolnod kell az Úrba vetett bizalmadat is. úgy lesz valóság az élteden gyakorlatiassá az ismeret, az élethelyzeted, az Úrral való életközösség miatt, hogy akkor az Úrral való életközösségben éled meg. a jövő távlatában is ez valóság.

Ezért hadd mondjam így, hogy Kálebnek, akinek negyvenöt esztendő kellett csupán várnia arra, hogy arra a helyre lépjen ismét, amit megígért az Úr neki, amikor Józsuéval együtt ő is kikémlelte a földet, az ígéret földjét – emlékeztek –, és csak ők ketten voltak, akik az mondták, hogy a miénk lesz az ígéret földje. A másik tíz az nem. Emiatt aztán várni kellett több évtizedet az Úr népének. De Káleb várhatott. És Kálebnek minden egyes napja ilyen várakozásban telt.

Kálebnek a története mind azt mutatja, hogy ő az élete minden egyes napját az ígéret és a beteljesülése közti negyvenöt esztendőben úgy élte, hogy az Úr készül beteljesíteni. Mivel az Úr kijelentette, hogy elég hosszú ideig kell a pusztában vándorolni, tudta, hogy nem holnap fog beteljesedni meg nem is holnapután, de holnap is, holnapután is úgy élt, hogy tudta, hogy olyan, mintha már ott lennék. Ennyire biztos volt. A pusztában annyi bizonytalanság történt. Őneki se volt egyszerű a hitét megélni biztos, mert nem volt tökéletes ilyen értelemben. Meg emlékszünk, hogy a pusztában mennyi baj történt a hitetlenség miatt az Úr népével. De Káleb minden egyes napján az életében ebben a reménységben élt. Reménykedett az Úrban, bízott az Úrban.

Ezt azt jelentette az ő számára, nyolcvanöt évesen tudta, hogy eljött az idő. És fizikai ereje szempontjából is érezte, átérezte az Úrral való életközösségben, hogy én ugyanolyan fitt vagyok most nyolcvanöt évesen mint amikor negyven éves voltam. Tulajdonképpen ez a negyvenöt esztendő, mintha el se telt volna, én ugyanolyan vagyok mint negyvenéves koromban. Eljött az idő. És Káleb még harcol is azért, hogy az a föld az övé legyen, mert bízott, reménykedett az Úrban.

A tegnap hibái, bűnei, bármilyen rossz döntései miatt minden reménytelen lehet, bizonytalan lehet, de ma már nem. Mert ma már az áll: „bizodalmad legyen az Úrban”. Ma. Nem az a kérdés, hogy milyen volt az életem tegnap – lehet, még az Úr nélkül is –, hanem az ő személye, a vele való közösség, a hit, a reménység ma. Emlékeztek, hogy mondja az egyik legszebb kijelentésben? Mi is van ma? Ma van az üdvösség napja – az újszövetségi levélben. Más helyen: a szabadítás napja.

A latornak mit is mondott Jézus a kereszten? „Még ma velem leszel a paradicsomban!” Neki aztán eléggé elrontott élete volt. Évtizedek talán. Vagy valószínű. De a lator számára is ott a halála előtti utolsó órákban eljött ez az isteni bizalomban megélhető ma. És a lator, ha szenvedéssel teljesen is, de boldog hívő emberként halhatott meg a kereszten, mert tudta, hogy Jézus után én is megyek a paradicsomba, és azt mondta Jézus, hogy még ma velem leszel.

A holnap pedig, a holnap miatt miért aggodalmaskodjunk? Ráadásul azért, mert Jézus mondta is, hogy ne aggodalmaskodjatok. Én nem ilyen vagyok. Saj-

nos én tudok aggodalmaskodni a holnap miatt. Lehet, hogy a holnapután miatt már kevésbé, de nekem mindig a holnap jelenti a problémát, mert az nagyon közel van. A mához mindig a holnap van a legközelebb a jövőben. És hogyha nem bízom az Úrban ma, akkor lehet, hogy a reménység is hiányzik majd a holnapra vonatkozóan.

A Zsidókhoz írt levél 13. részében ilyen szempontból is biztos vagyok benne, hogy az Úr nem véletlenül mondja, hogy „intsétek egymást minden napon, míg tart a ma”. Bátorítsuk egymást, intsük egymást, erősítsük egymást, hogy ne hajoljunk el az Úrtól, hogy ne az Úrba vetett bizalom nélkül éljük meg a holnapot meg a más sem, hanem az Úrban bízva.

Amikor meg valaki hallja az Úr szavát, ez meg a Zsidókhoz írt levél 4. rész 7. versében, ami a Zsoltárok könyvének a 95. részére utal vissza, hogy amikor halljuk ma az Úr szavát, vigyázzunk, hogy meg ne keményítsük a szívünket hitetlenségben. Mert ha ma szól az Úr, azért szól, mert azt akarja, hogy a vele való életközösségben éljük meg a belé vetett bizalommal az adott körülményt, az adott élethelyzetet. De ha nem bízom benne, ha nem hallgatok a szavára, az nagyon súlyos bűnné is lehet.

Még Jézus szolgálatára nézve hadd mondjam a mára, Jézus szolgálata így indult ott Názáretben: „Ma teljesedett be ez az Írás a ti hallástokra.” Valamit Jézus is a Szentírásból vett nagyon bölcsen. Az Atya szava – elolvasta, a szájával bizonyosságot tett, a szívében ő is hitte, és azt mondta, ez ma teljesedett be. De akkor Jézus még nem halt meg a kereszten, akkor még csak elindult a nyilvános szolgálatának az a része, ami már Názáretben zajlott.

Előtte ott volt az Úr Jézus számára is a megkísértés története. És mi volt a megkísértés előtt Jézus életében? Mielőtt a megkísértésen végig kellett mennie a nyilvános szolgálata elején, mi volt, ami megelőzte a megkísértés történetét? Ez még fontosabb szinte, mint a megkísértés. A megkísértés azért jött, mert az Úr Lelke, a Szentlélek szinte kényszeríti Jézust, hogy ő is megpróbáltasson, megkísértessen az Ördög által. Előtte viszont az Atyát is hallhatta Jézus, emlékeztek, a megkereszteltetése történetében. Mit is mondott az Atya? Ez átvezet a harmadik gondolathoz: „Te vagy amaz én szerelmes Fiam, te benned gyönyörködöm!” A mennyei Atya még Jézusnak is bátorítóan mondja, hogy neked szól, te vagy az.

„Arra tanítottalak ma téged, igen, téged” – Jézusnak is hangzott, hogy ő is bölcs legyen, a megkereszteltetésénél is a bölcsességben is gyarapodjon a Szentlélek által az Atya szavára is – ott a Szentháromság titka természetesen. Nagyon személyessé teszi a mennyei Atya Jézusnak, hogy mit érez látva az egyszülött Fiú életét.

Ugyanez a jellemző csak nem az egyszülött Fiúra, hanem az Úr népe tagjaira, az Isten gyermekére, az Isten népe közösségére. „Igen, téged” – bizony téged, lehet így fordítani. Nagyon személyes. Most gondoljon mindenki arra közületek, hogy mit éltél át, amikor elfogadtad az Úr kegyelmét, amikor hívővé lettél, amikor megtértél, amikor életedben először személyessé lett, hogy igen, téged szólítalak, téged hívlak bűnbánatra, téged hívlak új életre.

Ha még mindig keményszívűként hallgatod az ígét, tehát már hányszor szólított az Úr így téged nagyon személyesen, de még mindig nem fogadtad el a hívását, lehet, hogy éppen ma kellene elfogadnod. „Arra tanítottalak” – mondja az Úr neked is akkor. Igen, ma, téged. Másokat is persze, de most téged. Fogadd el végre az Úr kegyelmét, mert különben elveszel mindörökre. Meg mi lesz a földi életeddel?

De amikor megismertük az Urat, utána hányszor lett személyessé egy-egy szava, egy-egy bölcs mondása nekünk is. Személyes megélése a bölcsességnek. Ezért a köszöntés igéjét újra hadd idézzem ide: „Bizodalmad legyen az Úrban teljes elmédből;...” – teljes szívedből – „... a magad értelmére pedig ne támaszkodjál.” Azaz ne az Úr nélkül gondolkodj, dönts, ne az Úr nélkül érezz. Minden, amit a szív kifejezés jelez, ott a szövegkörnyezet miatt az elmére vonatkoztatható természetesen mindenképpen. Ne önhatalmúlag éld az életedet akár hívóként is.

De az Úrba vetett bizalom megőriz bennünket a fatalista gondolkodástól, a rezignáltságtól, hogy semminek nincs értelme, úgyis minden úgy lesz, ahogy a sors előre megírta. Ez nem az Úr népének a gondolkodása, bölcsessége. Jézus sem ilyen volt. Még Heródesnek is – emlékeztek – Jézus azt mondta, hogy majd csak akkor jön el az ő halála ideje, amikor eljön az idő. Ma még nem. Mert Heródes megfenyegette állítólag Jézust, mondták neki a farizeusok, ő azonban válaszolt – Lukács evangéliumában nem is olyan régen olvastuk.

Az Úrba vetett bizalom, ami azt jelenti, hogy téged érinthet személyesen. és lehet, hogy a házastársadat még nem vagy már nem, de téged igen. És akkor a házastársad is rajtad keresztül megtapasztalhatja, milyen a bölcs élet az Úrral való életközösségben. Lehet, hogy a gyermekek, unokák, dédunokák még nem így gondolkodnak, nem így élnek, de szülőként, nagyszülőként, dédszülőként te már igen. És így lesz az „igen, téged” bátorítás, buzdítás vagy vigasztalás. Ők még talán nem de te igen, és rajtad keresztül majd az adott közösség megtapasztalhatja.

Akkor is bátorít ez az ige, hogyha bizonytalan vagy, nincs semmiben bizonyosságod a jövőre nézve se, a múlt dolgai miatt is nagyon súlyosak, a mában semmi bizonyosság nincs benned. De akkor is, ha meg minden biztos, náladnál mélyebb hitű hívó ember nincs a földön. Te eddig is mindig mindent úgy éltél, hogy csak az Úrban bíztál, szinte soha nem buktál el. Ez az ige akkor is bátorít, mert az Úrnál mindig van előrehaladás. Az Úr bennünket is ebben az életközösségben hit által mindig előbbre visz a bölcsességben, a szeretetben, az istenfiúi életben, ahogy Jézus is megélte.

Merjük hinni, testvérek, és kérjük az Úr segítségét, hogy segítsen így élni.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, magasztalunk téged, hogy valóban az Úr Jézus is ebben a bűneset utáni világban bűn nélkül, de mégis hozzánk hasonlóan élhetett e földi testben. És áldunk, hogy ő tökéletesen csak tebenned bízott. Hálát adunk, hogy már az ószövetségi népedet is bátorítottad, buzdítottad, és köszönjük, hogy most minket is.

AZ ÚRBAN LEGYEN A TE BIZODALMAD

Látod, mennyire bánjuk, amikor nem a beléd vetett bizalomból fakadt a szavunk, a tettünk. Bocsásd meg, amikor aggodalmaskodtunk a jövő miatt, vagy amikor a múltat nem akartuk elfelejteni, pedig te már rég megszabadítottál.

Köszönjük, hogy az úrvacsorai közösséget is készíted a hét végén, hogy sákrámentumi módon is megerősítsd nekünk, milyen vagy te szabadító, megtartó Úrként.

Hálát adunk, hogy bennünket is az életünk minden napján ilyen értelem-
ben tanítani akarsz és ennyire személyesen. És arra kérünk téged, hogy hadd tudjuk úgy élni a házasságunkat, a családi életünket is, hogyha senki más nem is lenne tanítható, rajtunk keresztül őket is taníthasd.

Hálát adunk, hogy a gyülekezetben is így élhetünk, lehetünk áldássá egymás számára. Segíts így egymást is bátorítani, buzdítani. Köszönjük, hogy a Példa-
beszédék könyvében annyi kijelentés szól nagyon személyesen mint közösség-
hez is nekünk.

És hálát adunk, teneked, hogy kegyelmedbe ajánlhatjuk a mi népünk veze-
tőit is nekik is ezt a bölcsességet kérve. Akik hitben járnak közülük, add, hogy
ők is a hívő életet beléd vetett bizalommal éljék és legyenek így példák. Akik
meg még nem járnak hitben, ők is hadd ismerjenek meg. Hisszük, hogy te őket
is szólítani akarod. Kérjük is ezt.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, Jézu-
sért.

Ámen.

*Bízzál az Úrban és jót cselekedjél; e földön lakozzál és hűséggel élj. Gyö-
nyörködjél az Úrban, és megadja néked szíved kéréseit. Hagyjad az Úrra a te
útadat, és bízzál benne, majd ő teljesíti.*

Zsoltár 37,3-5

425,1-3 ének

1. Ó, Ábrahám Ura, Hadd áldjuk szent neved,
Mert mindenható vagy és örök szeretet.
Nagy Isten a neved, Ezt vallja föld és ég,
Csak téged illet tisztelet és dicsőség.

2. Ó, Ábrahám Ura, Ím, hallom szent szavad;
Csak azt az üdvöt keresem, mit kezded ad.
A múltó földi jót És vágyát elhagyom,
S őt választom, ki őrizóm és pásztorom.

3. Ó, Ábrahám Ura, Szent kegyelmed nekem
Az én örömöm, utamon ez vezessen.
Te barátod lettem, Én Istenem te vagy:
Tarts meg a Jézus véérért és üdvöt adj!